

Kernteam Herijking Beroepsprofiel

Digitaal verzonden via beroepsprofiel@nba.nl en
ingevoerd op de consultatieportal van de NBA

12 maart 2025

Betreft: Consultatie herijking beroepsprofiel

Geachte lezer,

Onder verwijzing naar de consultatie van de herijking beroepsprofiel, gepubliceerd eind januari 2025, maken wij graag van de gelegenheid gebruik hierop te reageren. Hierbij willen wij eerst onze dank en waardering uitspreken aan het Kernteam herijking beroepsprofiel voor het voorbereidende werk dat verricht is. Het is ons gezamenlijk belang om te werken aan de herijking van het beroepsprofiel om daarmee de opleiding beter studeerbaar te maken en de aantrekkelijkheid van het beroep daarmee verder te vergroten. Hiermee geven we als sector ook adequate opvolging aan de aanbevelingen van de Kwartiermakers toekomst accountancysector.

De consultatie kenmerkt zich door een reeks aan vragen die per hoofdstuk wordt gesteld. Meerdere vragen zijn bij de bedrijfsuitvoering van PwC Accountants N.V. minder relevant. We hebben er dan ook voor gekozen om te reageren op slechts een aantal vragen. In de reactie geven we duidelijk aan op welke consultatievragen een en ander betrekking heeft. We gaan hierbij uit van zowel het document met de concept Ontwerpverordening als de toelichting van de herijking verordening beroepsprofiel.

Concept Ontwerpverordening op de beroepsprofielen 2025

Consultatievraag 1 – herkent u het DNA (de belangrijkste competenties van de accountant)?

In de Concept Ontwerpverordening op de beroepsprofielen 2025 wordt in artikel 5 uitgelegd dat accountants hun professionele diensten uitvoeren vanuit de fundamentele beginselen zoals bedoeld in artikel 2 van de verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA): professionaliteit, integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid en zorgvuldigheid, en vertrouwelijkheid.

Vervolgens volgt een opsomming met kenmerken van het functioneren en de ontwikkeling van de accountant (opsomming a t/m d: ethisch gedrag tot en met leiderschap). De genoemde aspecten overlappen elkaar deels, wat naar onze mening niet bijdraagt aan de duidelijkheid en scherpheid van het beroepsprofiel. Zo wordt in artikel 5 bijvoorbeeld gesproken over ‘rekenschap van de maatschappelijke rol’, ‘algemeen belang voorop’ en ‘maatschappelijke oriëntatie’ wat grote overlap heeft, maar net niet hetzelfde is. Apart genoemde aspecten als ‘ethisch gedrag’ en ‘vaktechnische kennis en kunde’ vertonen ook veel overlap met fundamentele beginselen die zijn benoemd in de VGBA. Wij pleiten ervoor om

---

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

meer scherp te brengen in de verwoording van het beroepsprofiel, daarbij primair uit te gaan van de fundamentele beginselen en hierop slechts aan te vullen voor aspecten die wel relevant zijn, maar niet reeds op enige wijze binnen de fundamentele beginselen worden geraakt.

Herijking positionering AA's (hoofdstuk 5)

Consultatievraag 6 – accountants met het Accountancy MKB profiel worden opgeleid met een focus op samenstellen, fiscaliteit en advisering. RA's worden opgeleid met een audit & assuranceprofiel. Vindt u dat RA's aanvullende kwalificaties moeten behalen om in het marktsegment MKB werkzaam te zijn? Zo ja, op welke wijze?

Naar onze mening worden hier het MKB-profiel en het MKB-segment door elkaar gehaald. Een groot deel van de RA's dat actief is als accountant, is op dit moment ook actief in het MKB-segment voor bijvoorbeeld de uitvoering van de (niet-)wettelijke controle van de jaarrekening en andere assurance-opdrachten. Het zou onjuist zijn om dit deel van de economische markt af te grenzen voor de RA's. De werkzaamheden betreffen bij uitstek de werkzaamheden waarvoor de RA is opgeleid en in veel gevallen is geen specifieke additionele expertise nodig om bijvoorbeeld de jaarrekeningcontrole van een MKB-onderneming uit te voeren. Wel kan PwC zich voorstellen dat er voor de RA extra kwalificaties gevraagd worden om actief te zijn in het domein van samenstellen, fiscaliteit en advisering (MKB-profiel).

Fase 2 - Loopplanken naar een toekomstbestendig accountantsregister (hoofdstuk 7)

Consultatievraag 1 - Kunt u zich vinden in een accountantsregister dat onderscheid maakt tussen opleidingstitel en beroepstitel naar analogie van het medische beroep?

Consultatievraag 8 - Als er sprake is van een specialisatie, welke instantie zou dan naar uw mening verantwoordelijk zijn voor de toelatingsvereisten en het houden van toezicht op naleving? NBA, CEA, overheid, andere instanties?

PwC is voorstander van het maken van het onderscheid tussen een beroepstitel en een opleidingstitel. Het behoud van de opleidingstitel en de inschrijving in het register, wanneer men niet meer actief is in het werkveld, is belangrijk voor veel beroepsbeoefenaars en indien iemand de titel zou verliezen zodra hij of zij het openbaar beroep verlaat dan zou dat de opleiding naar onze mening minder aantrekkelijk maken.

PwC is echter geen voorstander van een verplichte registratie van specialisaties om de volgende redenen. Binnen de bestaande wetten, verordeningen en beroepsregels zijn voldoende kwaliteitswaarborgen om ervoor te zorgen dat de juiste professional/het team de opdracht uitvoert. Denk hierbij aan de Wet en Besluit toezicht accountantsorganisaties (Wta/Bta) die regels stellen voor de beleidsbepalers (artikel 16 Wta) en externe accountants (artikel 25 en 27 Wta, artikel 35 Bta) ten aanzien van vakbekwaamheid. In artikel 17 Bta dient de accountantsorganisatie ervoor te zorgen dat de externe accountant zo nodig advies vraagt aan vakbekwame personen.

Ook de fundamentele beginselen in de VGBA kennen bepalingen rondom vakbekwaamheid en zorgvuldigheid van de externe accountant (paragraaf 2.5). Ten slotte stelt PwC bijvoorbeeld zelf vast welke RA's als externe accountant (namens PwC Accountants N.V.) mogen opereren en registreert dit bij de toezichthouder AFM.

In de uitgangspunten raamwerk CEA – herziening eindtermen worden eveneens voorstellen gedaan om de opleiding studeerbaar te maken en het beroep aantrekkelijker. De vraag die rijst is of een

register met specialisaties (fase 2) noodzakelijk is en hoe dit bijdraagt aan een aantrekkelijker beroep. Het leidt in de ogen van PwC tot meer regulering binnen het beroep en de toegevoegde waarde van een uitgebreider register is niet duidelijk. Daarnaast is er voor meerdere specialistische rollen een register actief, zoals bijvoorbeeld NOREA voor de IT-auditors.

In het consultatiedocument wordt regelmatig verwezen naar de medische wereld en het daar geldende BIG-register. Daar valt op te merken dat het vastleggen van specialisaties in het medisch beroep (BIG) ook leidt tot een nieuwe dynamiek. De specialisaties zijn zo nauwkeurig omschreven dat een overstap lastig is. Er is de roep om 'niet de beroepen maar de bekwaamheden vast te leggen'. De Raad Volksgezondheid en Samenleving wees hier in 2019 op: ['BIG moet op de schop'](#).

Consultatievraag 5 - Bent u van mening dat een RA altijd eerst de financial audit-specialisatie moet hebben behaald voordat een andere specialisatie wordt behaald (huidige situatie) of dat je ook RA kunt worden vanuit een andere specialisatie zonder financial auditor te zijn?

De titel RA heeft in Nederland aanzien en de expertise van een RA wordt herkend en erkend. Professionals met een RA-titel zijn gewild op de arbeidsmarkt vanwege hun specifieke (financiële) competenties. Veel RA's vinden een mooie positie in het bedrijfsleven na een carrièrestart bij een van de accountantsorganisaties en een opleiding tot RA. Vanuit PwC zijn wij voorstander van de huidige situatie om de herkenbaarheid van de RA-titel en de expertise die dat met zich meebrengt te borgen.

PwC zal – parallel aan deze brief – haar reactie ook invoeren in de consultatieportal. Mocht er naar aanleiding van onze reactie nog vragen zijn, dan zijn wij uiteraard bereid om een en ander toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. R.P.R. Jagbandhan RA

Lid van de directie, verantwoordelijk voor Risk & Quality